

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A bpesti állami rendőrség
beszámolója*

Forrás: *Bpesti Hírlap*

Bp.

(Hely)

1918. IX. 15.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

351. 94. 1918

A budapesti állami rendőrség beszámolója.

Budapest, szept. 14.

A budapesti állami rendőrség most adta ki 1917. évi működéséről szóló jelentését. A jelentés kiterjed az államrendőrség egész szervezetére és működésére és sok megszívlelendő utmutatást tartalmaz a közbiztosság javítása érdekében. A jelentésből, mely a bűncselekmények megdöbbentő emelkedését konstatálja, a következő érdekesebb részleteket közöljük.

A budapesti rendőrség hatáskörébe vont terület népessége jóval túlhaladja az egy milliót. A beözönlés olyan méreteket öltött, mint még soha. A külszolgálatot lebonyolító őrszemélyzet száma ezzel szemben 2944. Ez a rendszeresített szám, tényleg azonban 1917. év végén 2258 rendőr látta el a szolgálatot. A jelentés különösen kiemeli, hogy a napról-napra sokasodó hivatali teendőkkel szemben az államrendőrség személyzetének költségvetési létszáma is merőben elégtelen. Mindazonáltal az őrszemélyzet a háború negyedik esztendejében is megállta helyét. Megfelelt mindama súlyos és felelősségteljes feladatoknak, melyeket a közérdek tőle megkövetel.

A háború általában nagyon megnövelte a rendőrség munka- és hatáskörét. Olyan területekre vitte át diszkrécionális jogkörét és kész kötelező tételei intézkedéseit, a mi azelőtt képzelteletlen volt. *Hatszázhatvankilenc rendeletre* szaporodott fel a múlt évben a háborús rendeletek nagy tömege, melyeknek mindegyike új hatáskört, új feladatokat jelölt meg a rendőrségnek.

Főlöttébb érdekes a jelentésnek a *bűnügyi osztály* működéséről szóló fejezete. Az elmúlt év *bűnstatistikája*, mondja a jelentés, *hirtelen iramban emelkedett*. Az 1916. évben 36.936 bünesselben nyomozott a budapesti rendőrség, a múlt esztendőben ellenben már 65.082 bünessettel gyarapodott meg nyomozó tevékenységének munkája és terhe. Az ok keresésében nem kell messzire menni. A háború

rávetette magát a lelkekre is infekciójával. És mintha már kivette volna egyensúlyából a mai ember pszichéjét is; életfölgóságát, törvénytiszteletét, erkölcsi világát. Lépten-nyomon nyilatkoznak meg az emberi ravaszságnak és csalafintaságnak jelleg utolérhető formái és egyre növekszik a bűntevők táborára, a hová mind tekintélyesebb százalékkal suhancok, éretlen gyermekek is bevonultak.

A bűntevők táborának *tulnyomó százaléka katoná*. Helyesebben csak a ruha rajtuk az, mert beöltözködésük, bevonulásuk után is azok maradtak, a kik voltak: toloncházi anyag, tolvajok, szélhámosok. Imbecillis. söpredék, mely korán kivonta magát a katonai fegyelem alól és hónapokon át való *lógással* a nagyvárosok tömegeiben bujkálva lopással, csalással tartotta fenn magát. Különösen a durvább kivitelű bűncselekmények, mint az emberi élet elleni merényletek, a betöréses lopások, zsebtolvajlások stb. elkövetői voltak legnagyobb részben katonák.

Az intellektuális bűncselekmények közül első helyen említi a jelentés a *csalást*. A csalások egészen háborús jellegűek, nem az elkövetők személyét illetően, de a cselekmény tárgya szerint. Ez a legtöbb-ször áru vagy élelmiszer. A csalások miatt tett panaszoknak legalább hetven százaléka e körül mozgott. A kereskedői óvatosság annyira eltűnt, hogy nem létező áruira, például szeszre, fél mádiót is lehetett kicsalni.

Az *árdrágítás* a múlt évben szintén jobban virágzott, mint valaha. Az elkövetők között sok volt az idegen, a bevándorolt. Sok munkát adtak a rendőrségnek az élelmiszerjegy-hamisítások is. Az intellektuális bűncselekményeknél szintén jelentékenyen emelkedett a fiatalok és nőbűnözők száma. A fiatalok urak kriminálitása egyáltalán nagy mérvű emelkedést mutat. Így az 1917-ik évben a bűnügyi osztály *10.886 fiatalok bűnöző ügyével foglalkozott*, a mely szám körülbelül egy hatodrésze az ebben az évben történt összes főjelentéseknek. Erre a megdöbbentő jelenségre a jelentés csak egy orvosságot tud, a gyermekvédelmi intézmény kifejlesztését.

A *bűncselekmények* okozta kár 1917-ben 27.312.582 kor-át tett ki, ebből megtérült 14.329.447 korona, azaz ötven százaléka. Az 1916. esztendőben a bűncselekmények okozta kár 12.034.254 koronát tett ki, tehát a múlt kár összeg felénél is jóval kevesebbet. Baleset a múlt évben összesen 8451 történt. Különösen nagy a közlekedési balesetek száma.

Lopás miatt az elmúlt évben 13.731 főjelentés történt. Csak egy évvel előbb 7921 főjelentésben nyomozott a rendőrség. Tehát egy év alatt majdnem megkétszereződött a betörések száma. Feltűnő emelkedést mutat a *zsebtolvajlások* száma. 1916-ban csak 8375 főjelentés történt, 1917-ben már 10.124. Ugyancsak nagy emelkedést mutat a *cselédlopások* száma is. Nem volt ritka az olyan eset, a mikor a cseléd valósággal kifosztotta a gazdáját.

A háborús esztendők alatt speciális bűncselekménnyé alakult ki a *vasuti lopás* is. Ezeknek a tetesei leginkább vasuti alkalmazottak és az ugynevezett *lógós katonák* voltak. A negyedik háborús esztendőben majdnem megkétszereződött a vasuti lopások száma, a mennyiben ez 10.000-re rugott.